

د افغانستان اسلامي جمهوریت | جمهوري اسلامي افغانستان

د جمهور رئیس د ویاند دفتر | دفتر سخنگوی رئیس جمهور

په دودیزه لویه جرگه کې د افغانستان د اسلامي جمهوریت د جمهور رئیس حامد کرزي د وینا متن

د ۱۳۹۰ لمریز کال د لړم ۲۵مه

بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله رب العالمين والصلوة والسلام على خاتم النبيين.

د افغانستان د دوديزي مشورتي لويي جرگي محترمو اعضاوو! السلام عليكم ورحمة الله وبركاته

ډير د افتخار او خوشحالي ځای دی چې نن مور تاسو ټول د خپلو مشرانو، روحانيونو، سپين ږيرو، خویندو او ورونو، د افغانستان د خلکو له استازو او د ملي شورا د محترمو اعضاوو سره دلته راغونډ یو، او زه د بزرگوار، محترم رهبر حضرت صاحب او د جرگې د دایرېدو له کمیسیون څخه چې په لنډه موده کې او په ډېرې خواری سره یې دا جرگه تنظیم کړه، ډېره مننه کوم او دغه راز د اداره امور د رئیس مدیر صاحب او دده له ملگرو څخه، چې دا بنکلی تالار یې له اوو اتو میاشتو په کمه موده او په ډېر کم لگښت جوړ کړ. خوشحاله یو چې هم ظرفیتونه لرو او هم په خپل لاس کار کوو. محترمو عالیقدرو او افغانستان د خلکو استازو! نن مور په داسې حال کې دلته سره راغونډ یو، چې زموږ په مینځ کې زموږ ځینې عزیزان، مشران، خدمتکاران، علما، بچیان، خویندې او میندې نسته.

بیا هم په افغانستان کې د شهیدانو یادونه ده، او خصوصاً په مور کې نن زموږ گران جهادي مشر، پخوانی جمهور رئیس او زموږ د سولې د کاروان مشر، استاد شهید نسته، استاد برهان الدین رباني صاحب چې په حقه د افغانستان د خلکو د سولې د شهید لقب یې اخیستی دی، زه شاهد یم چې گرامي استاد په وار، وار سره په دې تیرو څو کلونو کې د دې خاورې د سولې لپاره هر هغه کوشش چې انساني توان یې کولی سي، وکړ، چې د سولې په همدې ارمان کې په منډه د شهادت و خواته لاړ.

په مور کې نن دی نسته، ځای یې خالي دی، خو خوشاله یو چې زوی یې صلاح الدین خان رباني چې یو تکړه، پیاوړی، تعلیم یافته او روزلی ځوان دی راسره سته، او هیله مو داده چې زموږ تاسو ټولو په مرسته به دی پر هغه نقش قدم ځي، چې شهید پلار یې تللی و او د شهید پلار ځای به ډکوي.

خدای تعالی دې د دې خاورې د شهیدانو د پاکو وینو له رویه د دې خاورې هغه ارمان پوره کړي چې هغه ددې خاورې ثبات، سوله او ترقي ده.

بزرگوارهای عزیز، اعضای محترم جرگه! قسمی که همه ما میدانیم جرگه ها، عنعنه بسیار قدیم و نهایت پسندیده ملت افغانستان است که از قدیم ها نسل به نسل تا به امروز برای ما میراث مانده و قابل یادآوری میدانم که در این سلسله کتاب های زیادی نوشته شده و برای من جالب ترین کتاب که در جوانی آن را دیدم و خواندم، کتابی است که توسط محمد علم خان فیض زاد که وکیل تخار از ولسوالی چاه آب در ولسی جرگه زمان اعلیحضرت بود و به بسیار زیبایی بنام جرگه های ملی افغانستان نوشته شده است. آنهایی که شوق دارند میتوانند این کتاب را بخوانند، معلومات بسیار جالب در آنست.

جرگه امروز ما، نشست مردمی امروز ما، نشست بزرگان قوم ما، برادران و خواهران! در دو مورد است. هر دوی آن موارد برای افغانستان حیاتی و ملی می باشد که سرنوشت کشور ما را رقم میزند. یکی آن رسیدن افغانستان به سال 2014 میلادی است. زمانی که افغانستان دوباره به تمام معنا مسوولیت عام و تام تامین امنیت و حفاظت وطن و مردم خود را بدوش جوانان و نهادهای امنیتی و ملی خود میگذارد.

د پیاو شمیره: له 1 تر 7

افغان جرمن آنلاين تاسو په درنښت همکاري ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادښت: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په خیر و لوسی

کاری که هفت ماه پیش آغاز شد تامین امنیت چندین ولایت افغانستان به نیروهای افغانی سپرده شد و به اختیار ادارات امنیتی افغانستان قرار گرفت و انشاءالله مرحله دومش چند روز بعد در ولایات دیگر و در ولسوالی ها و محلات و شهرهای دیگر افغانستان آغاز میشود و اکنون افغانستان می خواهد بعد از سال ۲۰۱۴ راه و روش خود را با هدف تامین امنیت، ثبات، صلح، ترقی و پیشرفت تعیین کند. به همین منظور باکشورهای مختلف در تماس و گفتگو است. با امریکا که بزرگترین این کشور ها است برای یک قرارداد ستراتیژیک که در آن خواسته های ما است و خواسته های امریکا است در گفتگو هستیم و با انگلستان، فرانسه، جامعه اروپایی و استرالیا که خوشبختانه تقاضاها از جانب آنها صورت گرفته نیز در تماس هستیم همچنین قسمیکه به یاد داریم یک ماه دو ماه پیش در سفر اخیرم به هندوستان قرارداد همکاری های ستراتیژیک میان افغانستان و هند نیز امضاء شد.

مساله دوم پروسه صلح افغانستان است خصوصاً پیامدهای شهادت استاد گرامی و آزردگی ملت افغانستان از این ناحیه و در عین حال ضرورت ما به صلح، ضرورت ملی و احتیاج ملی ما به صلح و به امنیت و زندگی برادروار در خاک و در کشور ما، در این دو مورد صحبت داریم.

در مطبوعات جهان و همچنین در تبصره های های داخلی ما دلیل های مختلف به خواستن این جرگه گفته شده که تمام آنها نادرست است. این جرگه مشورتی ملت افغانستان فقط و فقط برای تعلقات آینده ما با این کشورهای بزرگ جهان، تعلقات ستراتیژیک ما با کشور های بزرگ جهان خصوصاً امریکا و پروسه صلح ما است. موضوع دیگر در اینجا نیست امیدوار هستم که موضوع دیگر مطرح نشود. چون همین دو موضوع یگانه آجدای ما میباشد. برای اینکه بین خود تحلیل کرده باشیم که از کجا آمدیم به کجا رسیدیم و از اینجا به کجا میرویم، از کجا آمدیم از چه و چه های گذشتیم، به کجا رسیدیم و منزل مقصود ما کجاست و در چه است. تحلیل ده سال گذشته خود را میکنیم کمی به گذشته برمیگردیم، پس به آینده خود فکر میکنیم و مشوره میکنیم و تصمیم میگیریم.

جناب حضرت صاحب، بزرگان محترم جهادی، بزرگان عزیز جرگه ملی ما خواهران و برادران!

سفر ده سال اخیر ما سفری بود پر بار و پر برکت، افغانستان از هیچ و از تنهایی و از انزوا و از بدبختی و از بیچاره گی و از هیچ نداشتن به کشوری رسیده که میلیون ها فرزند و بچه اش درس میخوانند. هزارها تن دیگر به پوهنتون های کشور میروند، هزاران فرزند دیگر ما در خارج درس میخوانند. صحت عامه ما، شفاخانه های ما، کلینیک های ما بارها بارها بهتر شده، بلکه صد ها بار بهتر شده، ثروت مملکت ما زیاد شده، پول مملکت ما زیاد شده، در سفر کوتاهی که با هلیکوپتر از دفتر به اینجا داشتم، شهر کابل را از هوا دیدم که یک عالم فرق کرده، چهره اش تغییر کرده، شهرهای دیگر افغانستان همچنین، سرک ما، آب ما، برق ما، ذخیره اسعاری افغانستان از ۱۸۰ میلیون دالر در سال ۲۰۰۲ به حساب سال خارجی ها میگویم که در ذهن من است. از سال ۲۰۰۲ که ۱۸۰ میلیون دالر بود. امسال به ۶ میلیارد دالر رسیده، یعنی شش هزار میلیون دالر ذخیره داریم، پول نقد و طلا که اکثراً به دالر و یورو است. روابط افغانستان با کشور ها احیا شده، افغانستان که در آن هیچ سفارت نبود و در زمان طالبان فقط سه سفارت در آن بود. امروز افغانستانی است که در آن زیادت از شصت مملکت سفارت و نمایندگی دارند و اداره دارد و امکانات زیادی دارد. بیرق افغانستان در سراسر جهان به اهتزاز است. نماینده گان کشورها به افغانستان هر روز می آیند و روابط سیاسی ایجاد میکنند. کنفرانسی نیست، محفلی نیست، حرف و سخنی در جهان نیست که در آنجا افغانستان حاضر نباشد. به پای خود حاضر نباشد و به توان خود حاضر نباشد. چه آن در قلب بحر هند باشد و چه در قاره آفریقا یا در امریکا، اروپا و آسیا باشد، افغانستان در آن حاضر است.

مهمتر از همه برای ما مردم افغانستان اینست که افغانستان دوباره خانه تمام افغانها شده است. هر افغان به هر فکر و از هر سلیقه و از سراسر افغانستان درکشور خود امروز جای دارد. در شورای ملی ما نشسته اند، مجاهد نشسته، خواهران و برادران خلق و پرچم هم نشسته اند ما نگفتیم که خلق و پرچم نیاید، پهلوی رهبران جهادی ما نشسته اند، علمای کرام دین ما هم نشسته اند روشن فکرها ما با درپش های لوکس و نکتایی های شان هم نشسته اند. خواهران ما هم نشسته اند و برادران ما هم نشسته اند. کسی نیست در افغانستان که کسی را بگوید که توحق دار نیستی من زیادت حق دار هستم.

تک گرایی و تنها خوردن و تنها خواستن از این وطن گم شد، همگی ما یکجا و یک مشت خود را صاحب این خاک میدانیم این بزرگترین دست آورد ما است. حتی بالای من انتقاد بسیار شد که طالبان را گفتید که برادر ما هستید بیا در خاک خود بنشین. هستند هم آنهایی که خواستند بیایند، به آرامش در کابل، مزار و قندهار در خانه های شان نشسته اند و دولت افغانستان از آنها محافظت میکند.

در تلویزیون مصاحبه میکنند ما را تقبیح میکنند می گویند، آزادی بیان دارند. سخنان ملا ضعیف آخذ را شنیده باشید که هر روز ما را در تلویزیون ها بد می گوید، در کابل نشسته سفرهای خود را هر روز میکند و می رود با هر خارجی که میبیند ما میگوییم بیبین آزاد هستی ما قوت و جاذبه داریم.

مخالفین و احزاب مخالف درون نظام ما خوش آمدند به هر آزادی که میخواهند دارند و خوب است به خیر ما است. چند دستاورد محدود خاک خود را گفتم دست آورد های بسیار داریم، ولی خواهران و برادران عزیز، بزرگان عزیز وطن مشکلات هم داریم. از تاریکی ها هنوز بیرون نشده ایم، از خطرات بیرون نیامده ایم، راه محکم و پخته را هنوز در پیشرو نداریم، خارزار در پیشرو داریم سنگلاخ در پیشرو داریم و به مهمترین آرزوی ما که امن باشد نرسیدیم. به ثبات رسیدیم، و آن آرزوی ما که امن کامل باشد، امن فردی ملت ما باشد، نرسیدیم جنگ علیه تروریسم به شکل که آرزوی مردم افغانستان بود کامیاب نشد. جامعه جهانی برای چیزی که اینجا آمد به آن مقصد ملت افغانستان را نرساند. در بعض جا ها رساند در جا هایی نرساند. در کامیابی های ما همراه ما شریک هستند، از ایشان تشکر میکنیم. از امریکا تا اروپا تا جاپان تا آسیا تا همسایه های ما تا جهان اسلام و کشورهای برادر و دوست عربی ما و همسایه های ما از همه شان از یک پولی که به ما داده اند. تا به میلیارد ها دالر که داده اند تشکری میکنیم. هر کسی به توان خود به این خاک کمک کرده است و در بعضی از دستاورد های ما سهم نهایت مهم داشته اند، ولی به امن دلخواسته مردم افغانستان که کوچه و بازار و فرزند، خانه ما امن شود به آن نرسیدیم، جنگ علیه تروریسم به شکلی که باید موفق می شد، کامیاب نشد. افغانستان قربانی های بزرگی داده و دارد میدهد. افغانستان به این عقیده است که این جنگ تروریسم در خانه ها و دهات مردم افغانستان نیست. در لانه هایش است که آنجا باید شود، اصلاح بیاید. فساد اداری در مملکت ما غوغا میکند مردم آزاری از جانب حکومت هنوز هم وجود دارد. مردم افغانستان از یک رنج بزرگی که داشتند که شب ها در خانه های خود آرام نبودند که هر کس میتواندست خانه های شان را تک تک کند آزار شان بدهد، جایداد شان را بگیرد بچه شان را ببرد، دخترشان را آزار بدهد، از آن به صورت عمومی خلاص شدند ولی هنوز هم خانه های مردم افغانستان مصون نیست.

هم نهاد های دولتی افغانستان میتوانند که هر آن به خانه کسی تک تک کنند و فرزندش را آزار بدهد و هم خارجی ها، اینها مشکلات ما هستند. پس با این مشکلاتی که داریم و با آن دستاوردهایی که داریم آینده خود را به دست خود چطور تنظیم کنیم و رقم بزنیم. کدام عناصر، کدام ایجابات افغانستان را به منزل مقصودش میرساند. دو عنصر مهم است، یکی عنصر ملی و داخلی خود ما و دومش عنصر خارجی و بیرونی است. در عناصر بیرونی، افغانستان هیچ زمانی به همین شفافیت و وضاحت با دوستان ما در منطقه و همسایه های ما و دیگران عمل نکرده است.

ایران و امریکا با هم مخالف هستند، بدبختانه، متأسف هستیم. ولی افغانستان با امریکا که در خاک ما با عسکرش است، رابطه را نگاه کرده و واضح به امریکا گفته ایم که ایران برادر، هم دین، هم زبان و همسایه ماست، ما با ایران رابطه خود را مستقل و برای منفعت افغانستان و برادران و خواهران ما در ایران نگاه می کنیم و به هر قیمت نگاه می کنیم و نگاه هم کرده ایم. هر دوی شان معقولیت نشان دادند، ایران زیادتیر معقولیت نشان داده است آنها دانستند که ما درین جا ضرورت هایی داریم و با ما در تفاهم بوده اند. با پاکستان بهترین رابطه را داریم و آنرا مستقلانه نگاه کرده ایم و برای اینکه رابطه ما بهبود بیاید و تشنجات و سوء تفاهمات بین ما رفع شود تا به صلح برسیم و یگانه راهش هم همین است کوشش های زیاد کردیم.

با چین و روس رابطه خود را ساختیم، با هند رابطه عالی خود را ساختیم، با تاجکستان برادر ما، با ازبکستان برادر ما، با ترکمنستان برادر ما رابطه خود را ساختیم. این ها اقداماتی بود که افغانستان به اختیار خود کرد، با ترکیه دوست عزیز و قدیمی افغانستان بهترین رابطه را ایجاد کردیم، با عربستان سعودی با خادم الحرمین الشریفین که دوستدار افغانستان هستند و نصیحت های پدران و مصلحان به مردم ما می کنند، رابطه عالی را ساختیم و از ایشان تشکر می کنیم، با جهان اسلام و کشور های عربی نیز روابط خوب ایجاد کرده ایم.

در ایجاد و ساختن این روابط افغانستان مستقلانه اقدام کرده، با غرب و با آنهایی که با غرب مرتبط هستند و از راه غرب به افغانستان آمده اند، طبیعی است که به کمک امریکا و کشور های غربی رابطه ما خوب شد و درست شد.

در داخل کشور ما وحدت ملی افغانستان از مهم ترین عناصر ثبات و رسیدن به اهداف ماست. اما برای یک لحظه بر می گردیم به اینکه چرا بخاک نشستیم و برباد شدیم، چرا مردم ما از خاک خود گریختند، چرا امن نیامد، چرا آرامش نیامد، چرا مملکت زیر پای هر کسی که از بیرون افغانستان می خواست، شد. جهاد ملت افغانستان، جهاد مردم ما و جهاد بر حق ما بود. از امریکا تا جهان اسلام تا غرب تا همسایه های ما به کمک مجاهدین آمدند و خصوصاً ایران و پاکستان برای ما خانه و جای دادند که ابداً فراموش نمی کنیم، نان و آب خود را با ما شریک کردند که ابداً فراموش نمی کنیم، ما نمک حلال هستیم، نمک کسی را فراموش نمی کنیم، تاریخ ما این را گواه دارد که یک ملت غیور هستیم و با

مرد مردی می کنیم، به همراهی ما مردی کردند. ولی جهاد افغانستان، دستاوردش، فایده اش برای تمام جهان رسید مگر برای ما مردم افغانستان نرسید و برعکس بدبخت و بیچاره شدیم. اتحاد جماهیر شوروی در رقابت با امریکا شکست خورد و رفت و امریکا در دنیا یکه تاز ماند. اسپ خود را دوانده می رود و کسی نیست که پیش رویش ایستاد شود. همسایه های مسلمان ما در آسیای میانه آزاد شدند، مردم جرمنی خوشبختانه که خوش هستیم بسیار، دوست عزیز افغانستان است متحد شد، قوم جرمن با هم متحد شدند دوباره یکجا شدند و یک ملت گردیدند.

از برکت جهاد افغانستان، پاکستان صاحب بم اتم و ترقی شد، امریکا و استخباراتش آمد و تا که می توانست پاکستان را مسلح کرد، تمام وسایل را برایش دادند و این مساله پاکستان را قوت داد و صنعت داد و ظرفیت داد. همه جا آباد شد، ولی افغانستان زیر پای شد. روزی که ما به کابل آمدیم به حیث مجاهدین، امریکا و غرب و دیگر کشور ها سفرتهای خود را درین جا بسته کردند و رفتند، منفعت شان درین جا از بین رفت. آنهایی که منفعت در اینجا داشتند و منفعت منفی داشتند، ادامه دادند ما را دربر کردند، خود ما هم عاقبت اندیشی نکردیم، خانه ما ویران شد، مردم ما شهید شد، دربر شدیم، طالب هم آمد از آن کرده خرابتر کرد. انزوای ما بدتر شد، تعلیم ما بسته شد، تاریخ ما مورد حمله قرار گرفت.

بعد از یازدهم سپتمبر سال ۲۰۰۱ غرب پس به افغانستان آمد چون منفعت شان در خطر افتید و اینبار آنها می گویند که ما اشتباه کرده ایم، دیگر این اشتباه را تکرار نمی کنیم، خوب، می بینیم که تکرار می کنند یا نه، امریکا می گوید که غلطی کرده ایم و غلطی خود را دوباره تکرار نمی کنیم، حالا آمده ایم و به شما کمک کردیم و کمک هم کردند که ما تشکر می کنیم، پس نمی رویم چون اگر پس برویم، باز همان بلا سر شما می آید. خوب، درست است قانع هستیم، در صورتیکه پس نمی روید، اینجا می باشید، بین ما و شما معامله چه خواهد بود، گپ در اینجا است.

آیا درین معامله ای که بین ما و شما می شود، غرب و افغانستان، امریکا و افغانستان و متحدینش، افغانستان بطرف ثبات زیادتر می رود، بطرف آبادانی بیشتر می رود، بطرف رفاه بهتر می رود، بطرف حاکمیت ملی عام و تام می رود و یا بسوی یک زنده گی بخور و نمیر می رود. ما به زنده گی بخور و نمیر قانع نیستیم، ما مثل ملت های دیگر جهان حق داریم که زنده گی آبرومند، در عزت، با حاکمیت ملی و در رفاه داشته باشیم.

اوس به راشو چی خه راته په مخ کی دي، د تیر وخت درس موترار کر، دوباره مو په ذهن راژوندی کر، د نن حالات مو بیان کرل کامیابی مو هم بیان کری او لاسته اورنی مو هم. (خواهران و برادران اگر مه به پشتو صحبت میکنم و نفهمیدید دست نانرا بالا کنید اگر به فارسی صحبت میکنم نفهمیدید دست نانرا بلند کنید که تکرار کنم) فهمیدید!، چیری ورسیدلو، ددی کامیابی او مشکلاتو سره چی نن یی لرو، په ۲۰۱۴ کال کی چی افغانی قواوو ته د مسؤولیت انتقال تکمیلیری او خارجیان د افغانستان خخه خي، بنه دي چی ولاړ شي، د خارجي عسکرو وتل زموږ په گټه دي، دخارجیانو عسکر له افغانستان خخه خي، د امریکا هم خي، د جرمني هم خي د انگلیس هم خي، د فرانسې هم خي د امارات متحده هم خي، د ۴۸ څلویښت ۴۵ څلویښت هرڅومره مملکت چی دي دا ټول د افغانستان خخه خي. په ۲۰۱۴ کال کی یعنی درې کاله وروسته موږ او خپله خاوره سره پاتی کیږو، دلته سرنوشت سازه خبره زموږ مخته پرته ده، چی کله دوی ولاړ سي آیا افغانستان به دغه ثبات ولري؟ آیا افغانستان به دغه مرستی ولري، او که دوی بیا ولاړ شي موږ به بیا هیر سو او بیا به په موږ کی د پردیو مداخلی په بل ترتیب شروع سي او بیا به تر پښو لاندی یو.

زما خبرو ته متوجه یاست! ډیره مهمه نقطه ده چی د ۲۰۱۴ کال وروسته موږ خه کوو، په خپل لاس دا خاوره ساتلی سو؟ بیشکه چی ساتلی یی سو، په خپل لاس د خپلی خاوري دفاع کولی سو؟ بیشکه چی کولی سو، په خه رقم یی کولی سو په ملی وحدت یی کولی سو، په ملی وحدت یی کولی سو، په ملی وحدت یی کولی سو، او له ۲۰۱۴ څخه تر آینده نسلونو پورې چی زموږ مسؤولیت دی بنه ژوند برابر کړو، امن برابر کړو، په کومو وسایلو کولی سو؟ په خپل لاس؟ بالکل په خپل لاس، آیا د نورو مرستو ته ضرورت سته؟ بالکل سته، بالکل سته.

سوال دلته دی چی دا مرسته دی په کومو شرایطو وي؟

چی بیا تر پښو لاندی نسو په وضاحت باندي وایم، پداسی حال کی چی له همسایه گانو څخه موږ شکر گزاره یو، خو د دوی ناوړو مداخلو هم دوی بریادی ته سوق کرل او هم یی مورسوق کړو. چی د هغو مداخلومخه ونیسو او په خپلو پښو آباد سو، په خپل لاس آباد سو، خه باید وکړو؟ زما په نزد، زما په ذهن کی چی زه د افغانستان ملی منافع او داغغانستان د آینده ثبات، زموږ د بچیانو رستگاری او کامیابی او ددی خاوري امنیت او ثبات یی بولم، په دغو مواردو کی نعینتی دي چی زه یی درته بیانوم، ترڅو له ۲۰۱۴ کال وروسته مو آینده مصؤونه وي.

یو دا چی افغانستان په هر عنوان او په هر کونښ د خپلو ظرفیتونو د لوړولو هڅه وکړي، په زرهاوو، زرهاوو خپل خوانان وروزي او دا سلسله موږ شروع کړېده، انجینر وروزي، ډاکټر وروزي، معلم وروزي، دیپلومات وروزي، عسکر وروزي، پولیس وروزي، نرس وروزي، کمپوټر کار وروزي، باغوان وروزي. دژوندانه هره برخه چی د انسانانو دپاره مهمه ده، پکی ترقی او وده وکړي او تحصیلات عالی ته ډیره کلکه توجه وکړي.

د افغانستان لپاره بنسټ او اساس دادی چې مور په خپل لاس خپله خاوره د خپلو انسانانو د روزني له لارې داسې اباده او پیاوړې کړو چې آینده مو مصوونه شي.

او ورسره ورسره له دنیا سره داسې تعلقات ولرو چې هغه تعلقات زموږ د عمومي ثبات ضمانت وکړي، د فردي او داخلي ثبات ضمانت ونه کړي، په سیمه او جهان کې زموږ د عمومي ثبات ضمانت وکړي. چې له خطراتو سره مخامخ سوی دی، نو د هغه لپاره مور هم له انگلستان، هم له فرانسې، هم له اروپایي ټولني او هم له ناټو سره حاضر او خوښ یو چې سټراتیژیک لاسلیکونه وکړو.

اما له امریکې سره معامله فرق لري، دا پر دې نورو یو څه زورور دی، فرق یې دادی چې امریکا په افغانستان کې پاتې کېږي سټراتیژیکه رابطه راسره کوي، په دې رابطه کې مو گټې ډېرې دي، خو چې زورور دی یوڅه به یې برابر وو، دی په قوت کې دلته پاتې کېږي، چې ښه سره پوه سو، زموږ له نظامی تاسیساتو څخه استفاده کوي.

خویندو، ورو نو! دی دغسې نه پاتې کېږي، دی هم خپله گټه لري، زموږ لپاره هیڅوک نه پاتې کېږي، داچې دی غواړي زموږ سره تعلقات ولري یوازې زموږ دپاره نده، خپلې گټې یې هم پکښې دي او معقوله خبره ده. هر انسان او هره ټولنه خپلې گټې لري، دوی خپلې گټې لري مور خپلې گټې لرو، او زموږ دا کوښښ دی چې د دوی په گټو کې خپلې گټې هم ولټوو. چیرته چې زموږ او ددوی د گټو تر منځ فرق دی هلته ودرېزو او ورته وایو چې بس.

له دغه ځایه پورته نسو تللای، نو امریکا زموږ څخه دلته تاسیسات غواړي چې په هغه تاسیساتو کې به دوی اوسېږي او دا یوه مهمه خبره ده دا پرمور او منطقي اثرات لري، خو مور کولی سو د دغو تاسیساتو د موجودیت څخه چې امریکا پکښې وي د افغانستان په گټه هم ډیره استفاده وکړو، دلته د افغانستان گټه مهمه ده او هغه گټې ته زه وروسته راځم چې څه وکړو.

خو دا تاسیسات مور په خپله گټه بولو چې د هغه دپاره شرایط هم لرو.

شرایط مو دادی چې امریکا او ناټو دي په افغانستان کې د افغانستان د خلکو دکورونو تلاشي پریږدي، دامور نه منو. مور د شپې عملیات زموږ په کورونو نه منو، قطعاً یې نه منو، مور په افغانستان کې دخارجیانو موازي ادارې زموږ داداروسره سم نه غواړو، افغانستان پوهیږي خپل یې حکومت پوهیږي.

ما تمام آن حرکاتی را که ادارات موازی با دولت افغانستان ایجاد کرده، نمی خواهیم. ما تثبیت حاکمیت ملی خود را به هر عنوان می خواهیم و از امروز می خواهیم. رابطه ما و امریکا باید رابطه بین دو کشور مستقل باشد، مطلق مستقل. خوب، امریکا پول دار و توانا است، نفوس اش از ما کرده بیشتر، خاکش از ما کرده بزرگ می باشد. ولی ما مانند شیر هستیم.

شیر هرچند نحیف و زهیر شود، شیر است. در جنگل از شیر مریض هم تمام حیوانات می هراسند. ما شیر هستیم، امریکا بنام شیر با ما معامله کند، کدام چیزی دیگری را درینجا قبول نداریم. پس ما به یک قرارداد استراتیژیک بین شیر و بین امریکا حاضر هستیم.

شیر بد می برد که در خانه اش بیگانه ای داخل شود، شیر خوش ندارد که در خانه اش بیگانه در آید، شیر نمی خواهد که شب اولاد هایش را کسی ببرد، شیر نمی گذارد که ادارات موازی در مقابلش باشد، شیر پادشاست، پادشاهی در خاکش خودش می کند، جنگل و دیگر مردم را غرض ندارد. در خاک ما شیر بودن افغانستان باید تثبیت و ثابت باشد در آنصورت ما حاضر هستیم با امریکا پیمان استراتیژیک امضا کنیم، تسهیلات نظامی می خواهد برایش می دهیم، ولی دیدگاه و منفعت افغانستان واضح و ثابت باشد، که آن چه است؟

موضوعات داخلی اش را برای تان گفتم که در خانه و در امورات ما غرض نگیرند، ما می فهمیم، عنعنه ما می فهمد، دین ما می داند، رسم و رواج ما می فهمد، عروسی های ما می فهمد، غم و خوشحالی ما و تمام روابط ما، به اینها غرض نیست، این ها کار خود را کنند در هر جائیکه هستند و همچنین افغانستان منفعت ملی خود را.

یک اساس مهم دیگر موضوع بیرونی است، افغانستان این را می داند که با همسایه های خود در رابطه نیک باشد، در حالیکه با امریکا و غرب موافقتنامه امضا می کنیم و دوستی می کنیم، با چین هم دوستی داریم و آنرا ادامه می دهیم، با روس هم دوستی داریم و به آن ادامه می دهیم، با ایران و پاکستان که همسایه های ما- دوست، جگر و دلبنده ما هستند، به دوستی خود ادامه می دهیم و به هر قیمت ما با آنها دوستی می کنیم و به کشور های همسایه اطمینان می دهیم که از خاک افغانستان علیه هیچ کسی، کسی را به اقدام نمی گذاریم.

این ها شرایط افغانستان است، با این شرایط اگر واضح کرده باشم، وضاحت بیشتر اگر می خواهید، دارم. با این شرایط افغانستان حاضر است با امریکا پیمان استراتیژیک امضا کند و به خیر ماست. پول شان برای ما می آید، عسکر و پولیس ما را تربیه می کنند، ثبات عمومی این خانه شیر را برابر می کنند. شیر خو اینقدر بیکار نیست که هر روز اینجا بدود و آنجا بدود، این ها باید که بکنند. شیر خو بیکار نیست، چار طرف را اینها نگاه کنند. در خانه شیر غرض نگیرند، چار طرف جنگل را نگاه کنند. پولیس ما را تربیه می کند، از کمک هایشان به خیر افغانستان می شود، هم با غرب و هم با امریکا و هم با دیگر کشور ها.

پس خواهران و برادران عزیز!

امروز ما شما با ذهن واضح و روشن، با خواسته های واضح و روشن، با منفعت ملی افغانستان که در الفاظ کوتاه بیان کردم، حاضر به معامله استراتژی یک با امریکا هستیم، حاضر به معامله استراتژی یک با دیگر کشورها هم هستیم و آنرا به خیر افغانستان می دانیم.

با تمام آزردگی های که در دل داریم، داریم ولی آزردگی امروز ما باعث این نشود که منفعت فردای خود را به خطر بیندازیم. اطفال امروز ما باید زنده گی شان بهتر از زنده گی ما باشد که زنده گی بدبخت بود، بود یا نبود؟ زنده گی بدبخت بود.

اطفال ما باید زنده گی بهتر کنند، اطفال ما زنده گی آرام تر نمایند، طفل های ما در خاک خود، در محیط خود، در خانه خود، در مکتب خود، در تعلیم خود و بدست خود به این خاک خدمت کنند. برای آن آینده که ما در نظر داریم، ما با جهان به رابطه ضرورت داریم و این رابطه بر حق است.

با ایران و همسایه های ما به قسم خودش که از بهترین روابط باید باشد و با غرب و امریکا به قسم خودش که از بهترین رابطه ها باشد. تا به حال به فضل خدا(ج) که این رابطه را نگاه کرده ایم.

پس خواهران و برادران عزیز!

دیدگاه من در مورد پیمانهای استراتژی یک با جهان این بود که عرض کردم که می خواهیم به شرایط ما، حاکمیت ملی ما، نرفتن به خانه های ما، نگرفتن بندی- در افغانستان حق ندارد که مردم افغانستان را بندی کند، چه کاره است؟ و بندی خانه ها را حق ندارد که داشته باشد، این خاک ماست. اداره بندی خانه ما را وزیر عدلیه و وزیر داخله ما می فهمد. تأسیسات نظامی می خواهد، برایش می دهیم، در آن فایده ماست، پول می آید، خدمت می آید، تربیت عسکر ما می شود. با این وضاحت ها حاضر هستیم.

اوس د سولې پروسې ته راځو، استاد گرامي د سولې په لاره کې شهید سو، هغه څوک چې مور ته د سولې په نامه راغی هغه انتحاري ؤ، او استاد ورغی له انتحاري سره د سولې په امید کې ناست، هغه ظالم د وطن دې سپین ریري، د دین عالم، مجاهد ته چې ناست ؤ ستا سره سوله کوم ورغی او هلک راغی ځان یې منفجر کړ او استاد یې شهید کړ، ډېره لویه صدمه یې مور ته راورسوله. هم زموږ د یوه پیاوړي شخصیت شهادت او هم د سولې لپاره هغه اعتماد او آرزو چې مور د سولې دپاره درلوده دا یې صدمه داره کړه، تاوانی یې کړه، خو د دې ملت د سولې آرزو او ضرورت پر ځای دی، دا ورک نه دی.

افغانان سوله غواړي بېشکه چې غواړي یې، په ټول افغانستان کې یې غواړي.

دا چې دا سوله څنگه وکړو پر څه ترتیب ادامه ورکړو، د چا سره یې وکړو، د طالبانو سره خبرې وکړو که زموږ د گاونډي هیواد، ورور هیواد پاکستان سره خبرې وکړو، که د چا سره خبرې وکړو؟

دا داسې مسأله ده چې تاسې د افغانستان د خلکو استازي پرې مشوره راګولای سئ، دا په حقیقت کې ستاسې صلاحیت دی چې د افغانستان دولت او مشرانو ته هدایت وکړئ چې ستاسو له نظره باید د سولې پروسه پر دغه ترتیب پر مخ لاړه شي.

یو ځل بیا باید پر دې کار باندې دوباره تجدید نظر وکړو چې څنگه دا کار وکړو؟ څه چې پر دې باب ستاسې مشوره وي او څه چې پر دې باب ستاسې غوښتنه وي مور به په هغه ترتیب اقدام وکړو.

او انشاءالله و تعالی تر څلورو پنځو ورځو وروسته چې خپلې مشورې راکوئ، د افغانستان هغه مرام چې د سولې لپاره دی، هغه کوښښ دی، هغه به جاري وي. مور به له خپلو همسایه گانو سره هم په خبرو کې یو، مور به له بین المللي ټولني سره هم په خبرو کې یو، او مور به دا کوښښونه کوي، خو دلته زموږ سره ترکیبې ډېره مرسته کړې ده، پدې باب چې مور یې باید مننه وکړو، دلته زموږ سره د سعودی عربستان خادم حرمین شریفین ډېره مرسته کړې ده چې باید مننه یې وکړو او مور د دوی گډون د سولې په پروسه کې د دوی ملاتړ غواړو، له خارج څخه چې که څه مرسته له مور سره کیږي، بهترینه یې د دغو دوو هیوادو له لارې ده چې که له مور سره وشي او امریکا او نور هیوادونه چې پدې کې راسره کوښښ کوي چې دا سوله راسي، نو زموږ آرزو داده چې ډېر په شفافیت کې راسره مرسته وکړي او په ډېره واضح توګه یې راسره وکړي او د افغانستان خلک دا وویني چې دا کوښښ څه دی، خو په دې کوښښونو کې اساس زموږ خپل ملي کوښښ دی، په دې کوښښونو کې اساس زموږ خپل ملي کوښښ دی او زموږ کوښښ- زموږ دوستانو او همسایه گانو سره په مرسته او همکاری کې دی.

نو مشرانو، علمای گرامو، مخورو، د قوم سپین پیرو، خویندو او وروڼو، ځوانانو!

زه فکر کوم چې ما اساسي خبرې وکړي او هغه څه چې د ملي منافعو د سنجش لپاره زما په توان کې وو هغه می ستاسې حضور ته ښکاره کېښودل، اوس نو تاسو پوهیږئ چې د افغانستان دپاره د ملي منفعت په رڼا کې خپل نظر راکړئ او خپلې مشورې راسره شریکې کړئ، تر څو ستاسې د مشورې په رڼا کې، ستاسې د مشورې تر روښنایي لاندې مور هغه ضروري اقدامات له جهان سره وکړو چې دې نتایجو ته ورسېږو او بیا به انشاءالله و تعالی زموږ ملي شورا او اعضا یې تایید کړي، طبیعي ده چې شورا به د منلو یا نه منلو لپاره چې قانوني مراحل طی سول، د اساسي قانون له مخې صلاحیت

لري چې دا مسایل دوی یې مني یا یې ردوي، هغه د دوی کار دی خو مور او تاسو او د افغانستان ولس یوې مشورې ته سره ناست یو چې ستاسو مشوره واخلو او ستاسې د مشورې سره سم هغه څه چې تاسې مور ته د افغانستان ملي منفعت گنې پر هغه ملي منفعت باندې مور خپل خط مشی وټاکو، د جهان سره خبرې وکړو.

بیا هم تکراروم: چې زموږ د ملي حاکمیت او د خاورې د استقلال ساتلو ته احترام او عزت پکښې وي، د امریکې او نورې نړۍ سره ستراتژیکو همکاریو ته حاضر یو، دا دوه شرایطه چې برآورده شي مور ورته حاضر یو او د افغانستان د راتلونکې د ثبات، بشپړتیا او سوکالی په خیر یې بولو.

ستاسو ټولو کور ودان، خدای دې خیر درکړي که له ما څخه څه پاتې وي ما په خپله وینا کې نه وي ویلي، نو انشاءالله و تعالی چې تاسې جلسې خلاصې شوي او بیا سره کښیناستلو بیا به هلته څه نورې خبرې سره وکړو، خبرې ډېرې دي، د افغانستان آینده ملي اردو به څنگه وي دا یوه مسأله ده، د افغانستان آینده اداره به څنگه وي دا یوه مسأله ده، مور به قوي ملي اردو ولرو، مور به د طیارو والا ملي اردو ولرو، مور به هوايي قواوې ولرو مور به څنگه ملي اردو ولرو؟ دا ټول داسې مسایل دي چې مور په دولت کې پرې کار کوو پر دې مسایلو او پر دې کې به په اخره ورځ انشاءالله و تعالی ستاسو سره بیا یوه مشوره وشي چې د مشورې سره سم مو اقدام وکړم، ډیر خوشاله شوم.

بسیار خوش آمدید کامیاب باشید انشاءالله و تعالی که مصلحت شما مصلحت ملت افغانستان است و شما نماینده گي بهتر نسبت به ما از مردم افغانستان کرده میتوانید، درین مسایل مشوره شما را گرفته چیزی که امر بود همانطور میکنیم. بسیار خوش شدم.

بخیر باشید